

**SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY I LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO Z ODDZIAŁAMI
INTEGRACYJNYMI IM.B. LIMANOWSKIEGO
W WARSZAWIE**

WSTĘP

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej (zdrowy, sprawny), psychicznej (odpowiedzialny, zadowolony), intelektualnej (zdobywanie wiedzy, rozwój zainteresowań), społecznej (zaradny w rolach, otwarty na inność drugiej osoby) i duchowej (jego życie ma sens, wartości) na miarę jego możliwości. Zależy nam, aby uczniowie umieli prowadzić zdrowy styl życia, budowali dobre relacje i współpracowali z innymi, brali odpowiedzialność za własne postępowanie, dbali o bezpieczeństwo własne i innych, dostrzegali potrzeby drugiego człowieka, kierowali się przyjętymi w szkole wartościami, kształtowali swoje postawy prospołeczne i patriotyczne.

Profilaktyka to kompleksowe działania kompensujące niedostatki wychowania, które obejmują trzy obszary: wspieranie wychowanków w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. W naszych działaniach stosować będziemy profilaktykę uniwersalną, skierowaną do wszystkich członków społeczności szkolnej, wskazującą i selektywną do wybranych grup uczniów, po wcześniejszej corocznej diagnozie problemów i zagrożeń.

Przy opracowywaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- podstawy prawa oświatowego
- diagnozę środowiska szkolnego (m.in. ankiety, obserwacje, rozmowy z rodzicami i uczniami, analiza frekwencji, analiza dokumentacji pedagoga szkolnego, wywiady z wychowawcami klas, nauczycielami i personelem szkoły). Pozwoliło to wyłonić następujące obszary zagrożenia:
  - a) zachowania nie respektujące powszechnie aprobowanych norm społecznych (zasady kultury zachowania i kultury słowa);
  - b) kontakty uczniów z używkami i innymi substancjami zmieniającymi świadomość lub czynnikami powodującymi uzależnienia;
  - c) duże różnice w zakresie posiadanej wiedzy między poszczególnymi uczniami powodujące konflikt interesów i potrzeb - trudności

- z wykorzystaniem potencjału intelektualnego poszczególnych uczniów;
- d) dojrzewanie (zmiany w organizmie - brak akceptacji siebie, zmiany psychiczne i emocjonalne)
  - e) agresja nastolatków (drobne bójki, wymuszenia);
  - f) radzenie sobie ze stresem i przeciążeniem nauką;

Działania wychowawczo - profilaktyczne powinny dążyć do tego, aby wyposażyć młodego człowieka w wiedzę, jak radzić sobie z lękami dotyczącymi problemów osobistych i relacji z rówieśnikami. Pod koniec tego okresu młodzież powinna umieć zachować się odpowiednio do miejsca i sytuacji:

- * rozwijać swoje mocne strony
- * znać i starać się wprowadzać w życie sposoby rozwiązywania konfliktu
- * mieć szerszą wiedzę na temat zdrowego stylu życia oraz środków uzależniających i skutkach ich używania
- * być świadoma i odpowiedzialna za swoje działania w okresie zwiększającej się samodzielności i swobody
- * rozwijać poczucie własnej wartości
- * być świadoma własnego społecznienia i podejmowania działania na rzecz lokalnej społeczności
- * znać umiejętności radzenia sobie ze stresem w różnych sytuacjach życiowych

**MISJA I LICEUM Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. B. LIMANOWSKIEGO W WARSZAWIE**

I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. B. Limanowskiego w Warszawie jest samorządową placówką oświatową działającą na terenie Dzielnicy – Żoliborz

Celem pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły jest wspieranie rodziców w procesie wychowywania i dążenie do tego, aby uczniowie:

- znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego
- rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy i piękna w świecie
- stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych
- uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego
- kształtowali umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów;
- umieli skutecznie współdziałać w zespołach klasowych i zadaniowych

Przygotowujemy uczniów w wieku 14 - 19 lat do nauki na studiach oraz do życia osoby dorosłej. Stosujemy różnorodne formy i metody pracy dydaktycznej i wychowawczej dostosowane do wieku i możliwości młodzieży

Wyróżnia nas:

- podejmowanie zadań innowacyjnych
- realizacja wspólnych projektów edukacyjnych
- otwartość na potrzeby uczniów
- praca z uczniem zdolnym
- pomoc uczniom o specyficznych potrzebach edukacyjnych i trudnościami w nauce
- pomoc uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej
- doskonale przygotowanie kadry pedagogicznej do pełnienia powierzonych funkcji

Zadaniem szkoły i placówki oświatowej jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia, integracja wychowania i kształcenia, zachowanie proporcji między wiedzą a umiejętnościami i wychowaniem, akcentowanie podmiotowości ucznia, czyli prymat potrzeb rozwojowych ucznia nad wymogami przedmiotów, oddziaływanie na ucznia przez nauczyciela pełniącego funkcje: modelową, dydaktyczną, instruktażową oraz wychowawczą.

Przygotowując program wychowawczo-profilaktyczny naszego liceum uwzględniono czynniki ryzyka wpływające na powstawanie zachowań destrukcyjnych oraz czynników chroniących przed zachowaniami negatywnymi.

Czynniki ryzyka, czyli niekorzystne cechy, sytuacje i warunki tkwiące w dziecku i w jego środowisku to przede wszystkim: słaba więź z rodziną, niskie poczucie własnej wartości oraz poczucie osamotnienia, niepowodzenia szkolne, przynależność do problemowych grup rówieśniczych, aprobata dla zachowań destrukcyjnych u rówieśników i dorosłych.

Czynniki chroniące to: silna więź społeczna, wysoka samoocena, zainteresowanie nauką szkolną, budowanie pozytywnych więzi ze szkołą, postawa poszanowania norm wartości i autorytetów, dezaprobaty od rówieśników i dorosłych wobec zachowań problemowych odbiegających od norm społecznych, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, umiejętność rozwiązywania problemów, czynne uczestnictwo w życiu rodziny, szkoły, kościoła lub innych instytucji pro społecznych, właściwy monitoring ze strony rodziców.

Zasadniczy kierunek programu to wzmacnianie czynników chroniących oraz stworzenie silnej koalicji: szkoła – dom – środowisko. Aby osiągnąć ten cel niezbędna jest współpraca na różnych obszarach: szkoła, klasa, dom i środowisko. Sojusznikami w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego będą: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział ds. profilaktyki społecznej nieletnich i patologii Policja, oraz Rodzice, którzy w miarę swoich kompetencji wspomagać będą proces dydaktyczno - wychowawczy.

Program powinien podnosić świadomość rodziców o ich odpowiedzialności za wychowanie dzieci oraz współodpowiedzialności za ich edukację.

Realizacja naszego programu uwzględnia następujące strategie:

- **strategie informacyjna**- jej celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnego wyboru,

- **strategie edukacyjna** - jej celem jest pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności życiowych, tj. nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów wewnętrznych, przeciwstawianie się naciskom otoczenia (asertywność)
- **strategie alternatyw** - pomoc w zaspokajaniu potrzeby sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie w działalność artystyczną, społeczną i sportową
- **strategie interwencyjna** - pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w sytuacjach kryzysowych
- **strategie zmniejszania szkód** - adresatami tych działań są grupy najwyższego ryzyka, wobec których zawiodła wczesna profilaktyka, interwencje.

Programem wychowawczo-profilaktycznym objęta jest młodzież wszystkich klas naszego Liceum w ramach godzin wychowawczych, przedmiotów nauczania, zajęć pozalekcyjnych, realizacji treści programowych oraz innych godzin przeznaczonych na ten cel.

Realizatorami Programu są wszyscy wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, nauczyciele przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie, pedagog szkolny, psycholog szkolny, oraz zaproszeni specjaliści.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zgodny ze Statutem szkoły.

PODZIAŁ TREŚCI WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH SKIEROWANYCH DO WSZYSTKICH UCZNIÓW NASZEGO LICEUM

Umiejętność, cele, zadania	Forma realizacji	Wszystkie poziomy klas
1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami szkoły	a) Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze statutem szkoły, procedurami interwencyjnymi, programem wychowawczo-profilaktycznym	<u>Wrzesień</u>
2. Przeciwdziałanie wagarom oraz dbałość	b) Sprawdzanie obecności na każdej godzinie lekcyjnej	

o dyscyplinę szkolną	c) Rozliczanie opuszczonych godzin lekcyjnych d) Uatrakcyjniane lekcji poprzez metody aktywne i platformę edukacyjną e) Informacja w dzienniku elektronicznym f) Spotkania informacyjne z rodzicami	<u>Cały rok</u>
3. Poznanie systemu rodzinnego i środowiska, w którym przebywa uczeń	a) Diagnoza przy pomocy ankiety b) Sporządzanie listy uczniów wymagających pomocy c) Rozmowy z Rodzicami d) Rozmowy z Uczniami e) Wywiady środowiskowe f) Współpraca z Policją, Sądem, OPS-em, Instytucjami zajmującymi się profilaktyką	Wrzesień - październik
4. Propagowanie zdrowego stylu życia	a) Propagowanie zdrowego stylu życia b) Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, zielone szkoły c) Promowanie sportu d) Wspomaganie rozwoju zainteresowań uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych a) Informowanie o alternatywnych formach spędzania wolnego czasu b) Promowanie prawidłowego, zdrowego odżywiania się	<u>Cały rok</u>
5. Poszanowanie i tolerancja dla odmienności kultur zachowań i różnic między ludźmi. - Prawidłowa Komunikacja - Kształtowanie umiejętności pracy w zespole	a) Pogadanki b) Pokaz filmów edukacyjnych c) Indywidualne rozmowy d) Uczestniczenie w projektach edukacyjnych e) Inscenizacje, zajęcia warsztatowe	<u>Cały rok</u>
6. Preorientacja zawodowa - Wybór dalszej drogi kształcenia - Określenie predyspozycji zawodowych	1. Pogadanki 2. Prezentacje szkół policealnych, uczelni i zawodów 3. Indywidualne rozmowy 4. Zajęcia z doradcami zawodowymi	Według harmonogramu

7. Współpraca z rodzicami	a) Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym b) Informowanie o dostępnych formach pomocy psychologiczno - pedagogicznej c) Wymiana informacji d) Wspólne organizowanie imprez szkolnych e) Pedagogizacja rodziców (tematyka: komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, używki, uzależnienia, przemoc itp.) również forma warsztatowa	<u>Cały rok</u>
8. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie poprzez: - Poznanie swoich mocnych stron - Docenienie własnych sukcesów - Kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości	a) Wspieranie rozwoju zainteresowań uczniów rozwijanie talentów, umiejętności, uzdolnień b) Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych) poprzez nagrody, pochwały c) Zajęcia warsztatowe „Moje mocne strony”	<u>Cały rok</u>
9. Pomoc dzieciom nadpobudliwym mającym kłopoty w nauce i zachowaniu	a) Wspieranie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi b) Spotkania indywidualne z rodzicami c) Spotkania indywidualne z uczniami d) Współpraca z kuratorami e) Indywidualizacja nauczania f) Organizacja nauczania w mniejszych grupach	<u>Cały rok</u>
10. Wykorzystanie środków pedagogicznych, dydaktycznych i wychowawczych do likwidowania zaburzeń i przejawów trudności szkolnych - Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach	a) Zajęcia wyrównawcze b) Nauczanie w mniejszych grupach c) Zajęcia z rewalidatorami i nauczycielami wspomagającymi d) Rozmowy z pedagogiem i psychologiem	<u>Cały rok</u>

11. Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie wychowania, profilaktyki interwencji	a) Spotkania z Radą Rodziców b) Indywidualne konsultacje c) Wzajemna wymiana informacji d) Spotkania zespołów nauczycieli, specjalistów e) Zajęcia warsztatowe prowadzone przez pedagogów i specjalistów	Według potrzeb
12. Wzbudzanie chęci do uczestnictwa w obchodach świąt państwowych	a) Udział w akademiach b) Prowadzenie tematycznych godzin wychowawczych c) projekty edukacyjne	<u>Cały rok</u>